
MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O ROMANTISMU VE VERONĚ

Ve dnech 3.-4. 12. 2012 se ve Veroně konalo mezinárodní kolokvium pod názvem *Il Romanticismo Oggi* (Romantismus dnes), které v prostorách Městské knihovny (Biblioteca Civica, sala Farinati, Via Capello 43) pořádala Veronská univerzita (Università degli Studi di Verona) a Mezikatedrové centrum výzkumu romantické Itálie a Evropy (Centro interdipartimentale di Ricerche sull'Italia nell'Europa romantica), v jehož čele stojí jako ředitel prof. Franco Piva. V prostředí staroslavného italského města antiky, středověku, renesance, scénérie bojů za italskou nezávislost, bývalé habsburské pevnosti, kde se také roku 1822 konal kongres Svaté aliance (po roce 1815 byly čtyři: Aachen/Cáchy, Troppau/Opava, 1820, Laibach/Lublaň 1821, Verona 1822), v sídle proslulých milenců veronských se odehrávalo věcné a podnětné jednání, na němž se analyzoval romantismus a nová bádání o něm v zemích románských, germánských (včetně Velké Británie) a slovanských. Kolokvium, jehož první panel řídil veronský profesor Walter Busch, zahájil skotský odborník na evropský romantismus David Duff (Aberdeen). Ve svém příspěvku *New Directions in Romantic Scholarship* (nešlo ovšem o romantická bádání, ale o bádání o romantismu) poukázal netradičně na střídmost a střízlivost romantické doby, hlavně na ekonomiku knižní kultury a reklamy a rozebral pojem „prospekt“ a jeho různé významy v ekonomice britské literatury. Účastníci byli také prostřednictvím výtahu seznámeni s příspěvkem nepřítomného Hansgeorga Schmidta-Bergmanna (Karlsruhe), jenž poukázal na nové trendy v bádání o romantismu v Německu (Romantikforschung in Deutschland heute: Ergebnisse, Exzellenzen, Perspektiven). Zatímco autor této zprávy za řízení Conrada Violy (Verona) pojednal pak o nových výzkumech o romantismu v některých slovanských zemích, zejména v Rusku, České republice, na Slovensku, v Polsku i v jihoslovanských zemích včetně Slovinska (New Trends in Research on Romanticism in Some Slavonic Countries), Fabio Danelon (Verona) a Leonardo Romeo Tobar (Zaragoza) se soustředili na podoby italského, resp. španělského romantismu a jejich recepci v dobové kritice i v budoucím výhledu. Za řízení Franca Pivy, Stefana Aloe a Yvonne Bezrucké (všichni Verona) se referenti druhého dne zabývali postavou E. T. Hoffmanna (Giulia Ferro Milone, Verona), ekologickými aspekty romantismu (Yvonne Bezrucka, Verona), španělským costumbrismem (Antonella Gallo, Verona), „ženským“ romantismem (Laura Colombo, Verona), „manzoniovským romantismem“ (Francesca d'Alessandro, Milano); podstatná část jednání byla pak věnována zhodnocení aktivit pořadatelského centra/C.R.I.E.R (Alberto Destro, Bologna).

Jednání se odehrávalo v přátelské a tolerantní atmosféře přející novým pohledům a podporující nové výsledky v bádání o romantismu. Ukázalo se, že současné tendence se koncentrují v podstatě na dva okruhy: na hlubinnou analýzu národních romantismů evropských i na obecnější pohled na romantismus jako takový s využitím nových přístupů (pragmatická literární věda, kognitivismus): starý spor R. Welleka a A. Lovejoye tu ožívá v podnětných souvislostech, zejména v projektech antologií evropského romantismu, v jehož struktuře hrají slovanské literatury nezanedbatelnou úlohu již proto, že tento směr zahájil právě zde – výrazněji než jinde, i když i tam (německá a románské literatury) novou etapu jejich vývoje a byl v jistém smyslu

skutečně zlomovým bodem. To se ukázalo zejména ve srovnání s problematikou, kterou řešili románští účastníci, v jejichž literaturách je romantismus také velmi podstatným směrem souvisejícím se slovanským vývojem důrazem na národní a osvoboditelské momenty. Současně se ukazuje, že romantismus je nejen směrem globálním, ale také silně diverzifikovaným, že jeho tvář je několik, jsou často překvapivé, nečekané. Toto je jistě další směr mezinárodního výzkumu, tj. mapování detailů romantického hnutí, jeho heterogenity. Bohužel málo tu zaznělo téma vztahů romantismu a dalších směrů, snad jen v jednom dvou referátech se takové zmínky objevily. Úsilí italského centra bádání o romantismu je v tomto smyslu klíčové a jeho činnost, jež světu dala řadu zajímavých publikačních výstupů, je hodna bedlivé pozornosti.

Ivo Pospíšil
Masarykova univerzita v Brně